

[Steenholdt.]

ske befolkning bliver et mindretal i hektiske klondyke-eventyr. Det må sikres, at det grønlandske samfund ikke lider overlast, at grønlanderne bliver beskæftiget i eventuel mine- og olievirksomhed, og at indtægterne kommer Grønland til gode og strækkes over så lang en periode, at vi slipper for ulemperne ved for stor pengeligehed og ved hurtigt igen at være henvist til at gå tiggervejen.

Vi er klar over, at ikke mindst de vesteuropæiske lande har et stort behov for energiresourcer og andre ressourcer, og vi vil gerne være med til at afhjælpe disse behov, men de ordninger, der findes frem til, må tilgodeses alles tarv så vidt muligt. Derfor er en reel lige- stilling så vigtig.

Fiskeriet er fortsat og vil også i en overskuelig fremtid være Grønlands hovederhverv. Uanset de store økonomiske vanskeligheder er det vigtigt, at der fortsat investeres i fiskeriet, således at grønlanderne kommer med i fiskeriet på det åbne hav og får større indsigt i fabrikkernes drift. Først den dag, hvor den grønlandske befolkning mestrer fiskeriet og fiskeindustrien på linje med de dygtige fiskerinationer, tror jeg, der er håb om en sund økonomi og en grønlandsk selvhjulpethed som den, vi f. eks. kender på Færøerne.

Et ord, der går igen og igen i den grønlandske debat i disse år, er dygtiggørelse. Dygtiggørelse er en afgørende forudsætning for, at Grønlands befolkning kan overtage stillingerne og arbejdspladserne i Grønland samt genvinde selvtiltiden. Efter atåssuts mening er dygtiggørelse den væsentligste forudsætning for at nedbringe Grønlands store arbejdsløshed. Der må derfor fortsat sættes kraftigt på erhvervsuddannelsen i Grønland, og de nødvendige bevillinger må stilles til rådighed. Ved at dygtiggøre os kan vi overtage stillinger, der i dag er besat med udsendte. Dette er imidlertid ikke nok. Det er ikke alle, der har tilstrækkelig baggrund og lyst til til en boglig eller anden videregående uddannelse. Derfor må der gøres en indsats for at skabe nye arbejdspladser også uden for fiskeindustrien, ligesom allerede etablerede virksomheder må støttes.

I opbygningen af Grønlands erhvervsliv er det vigtigt, at vi selv er med, og at det grønlandske samfunds interesser sikres bl. a. gennem betingelser knyttet til den offentlige støtte. Vi vil være med til at støtte grønlandske initia-

tiver, det være sig i form af andelsselskaber eller i form af privat drift. Vi vil også hilse danskere velkomne, som har lyst og initiativ til at skabe sunde, levedygtige virksomheder, som beskæftiger grønlandsk arbejdskraft, tilfører Grønland industriel erfaring og med tiden overgår til grønlandsk eje. Vi har brug for dygtiggørelse.

Så meget sørgeligere er det at være vidne til det ping-pongspil, der for øjeblikket finder sted mellem Danmarks Lærerforening og ministeriet for Grønland. Landsrådet har ofte fået skudt i skoene, at det er dets lønpolitik, som er skyld i lærermangelen og lærerblokaden. Atåssut vedkender sig sin del af ansvaret for landsrådets lønpolitik, som går ud på en afskaffelse af fødestedskriteriet på lang sigt og en udjævning af indkomsterne i Grønland. Denne politik står vi fast på, men når dette er sagt, skal det tilføjes, at det hele tiden har været landsrådets forudsætning, at det grønlandske samfund skal kunne fungere i overensstemmelse med den standard, som der har været almindelig politisk opbakning bag.

Landsrådet har hele tiden været klar over og givet udtryk for, at det grønlandske samfund endnu ikke kan klare sig uden udsendte, og at det er nødvendigt med en Grønlandspræmie til dem, der tager derop. Denne præmie var tidligere for stor, og derfor ville vi have den nedsat, men denne politik fra landsrådet kan under ingen omstændigheder tages som argument for, at reallønningerne for visse grupper udsendte nu ser ud til at være lavere i Grønland end i Danmark.

Vi må stærkt beklage den af Danmarks Lærerforening iværksatte blokade, som er til ubodelig skade for børnene, Grønlands fremtid, for lærerne selv og for samfundet. Derfor må vi kræve, at ministeriet for Grønland og lærerforeningen finder frem til en løsning af problemet. Jeg finder det vigtigt, at vi meget hurtigt får afklaret, hvilke forholdsordrer Grønlandsministeren vil give skolelærerne pr. 1. juni 1977, uanset om lærerblokaden til den tid måtte være ophævet eller endnu eksisterer. Det kan ikke siges kraftigt nok: svigter regeringen og Danmarks Lærerforening på dette punkt, er der tale om en grov uforsvarlighed over for det grønlandske samfund, som vil slå tilbage ikke alene på det grønlandske samfund, men også på det danske og på det indbyrdes forhold.